Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Briceni (judecător: Procopișina A.)
dosarul nr.2a-1325/2024

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

15 mai 2025 mun.Bălți
Instanța compusă din:
Președintele completului Grosu Stanislav
Judecători Țihonschi Alina și Holban Radu
Grefier Inna Oineagra

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de Burca Andrei prin intermediul avocatului Guzun Iurii împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 06.06.2024,

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Burca Silvia împotriva lui Burca Andrei privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor,-

C O N S T A T Ă :

Pretențiile reclamantei:

La data de 29.01.2024, Burca Silvia a înaintat în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată împotriva lui Burca Andrei privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor ***** de la suma de 750 lei la suma de 2 000 lei/lunar.

În motivarea cererii reclamanta indică, că la data de 07.03.2018 de către Judecătoria Edineţ sediul Briceni a fost emisă hotărâre judecătorească prin care s-a dispus încasarea de la Burca Andrei în beneficiul lui Burca Silvia pensia pentru întreţinerea copilului minor *****, născută la ***** în mărime de 750 lei/lunar.

Indică că, ulterior pronunţării hotărârii preţurile la alimente, îmbrăcăminte, servicii comunale au crescut substanţial, ba chiar de câteva ori pe anumite categorii, fapt pentru care solicită încasarea de la pârât în beneficiul său a sumei de 2 000 lei/lunar cu titlu de pensie de întreţinere a copilului minor, dat fiind că, părinţii sunt responsabili în mod egal pentru creşterea şi educarea normală a copiilor comuni, precum şi faptul că nici un părinte nu ar avea dreptul moral să se eschiveze de la responsabilităţile sale în acest sens, din lipsa sau insuficienţa resurselor financiare.

Invocă, că prevederile Legii şi Convenţiei Naţiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, aprobată la New York, statuează că, fiecărui copil trebuie să-i fie garantat dreptul la mijloace care permit o dezvoltare sănătoasă şi normală fizică, intelectuală, morală şi spirituală, dreptul la un regim alimentar echilibrat, de locuinţă şi îngrijire medicală.

Conform datelor statistice prezentate de către Biroul Naţional de Statistică,

minimul de existenţă pentru un copil în mediu pe republică pentru anul 2023 constituie 3 162,2 lei, în această ordine de idei luând în calcul faptul că ambii părinţi au obligaţia de a întreţine copii consideră suma solicitată fiind întemeiată.

Făcând referire la prevederile articolului 110 Codul Familiei, indică, că în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luând în consideraţie şi alte circumstanţe inportante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 06.06.2024, acțiunea civilă a fost admisă parțial:

- ✓ S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere, încasată de la Burca Andrei în beneficiul lui Burca Silvia pentru întreținerea copilului *****, conform hotărârii emisă de Judecătoria Edineț, sediul Briceni la 07 martie 2018, nr.2- 72/2018;
- ✓ S-a încasat de la Burca Andrei în beneficiul Silviei Burca, pensia pentru întreținerea copilului minor ***** în sumă bănească fixă în mărime de 1 600,00 lei, lunar, începând cu data devenirii definitive a hotărârii judecătorești și până la majoratul copilului sau schimbarea situației materiale ale părților;
- ✓ S-a încasat de la Burca Andrei în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 817,96 lei

Solicitarea apelantului:

La data de 05.07.2024 Burca Andrei a depus cerere de apel nemotivată, invocând dezacordul parțial cu hotărârea primei instanțe și solicitând casarea acesteia.

Ulterior la data de 31.11.2024, avocatul Guzun Iurii în interesele lui Burca Andrei a depus cerere de apel motivată prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 06.06.2024 și pronunțarea unei noi soluții prin care să se dispună micșorarea cuantumului pensiei de întreținerea a copilului minor de la suma de 1 600 lei la suma de 1 000 lei.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel a menționat că, instanța de fond la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 1 600 lei nu a ținut cont de circumstanțele cauzei și de prevederile legislației în vigoare și a stabilit cuantumul într-o sumă bănească fixă exagerat de mare.

Menționează că, instanța de fond la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, nu a ținut cont de starea materială și posibilitățile lui Burca Andrei de a obține venituri provenite din muncă în mod esențial afectate de faptul că, este încadrat în gradul 2 de dezabilitate (grad sever), fapt confirmat prin certificatul eliberat de CEMV Edineț EM nr.658780, fiind stabilit grad de dezabilitate fără termen, adică nu sunt șanse că starea de sănătate să se amelioreze. Totodată, potrivit aceluiași certificat, comisia medicală nu i s-a recomandat lui Burca Andrei careva activități în câmpul muncii.

Astfel, din cauza stării de sănătate Burca Andrei nu este angajată în câmpul muncii și nu practică nici o activitate, deoarece nu are posibilitatea de a munci și nu poate în mod real să dobândească careva venituri care să-i permită să plătească intimatei Burca Silvia o pensie de întreținere a copilului minor în mărimea stabilită prin hotărârea judecătorească.

În prezent afirmă că, unica sursă de existență este alocația socială de stat în mărime de 1 944,50 lei/lunar și suportul financiar în mărime de 120 lei/lunar, iar alte surse de venit nu dispune.

Totodată, menționează că are la întreținerea sa încă doi copii minori, rezultați dintr-o căsătorie anterioară, pentru care achită lunar pensie de întreținere în cuantum de 1 250 lei pentru fiecare copil, conform hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 30.07.2024.

În asemenea circumstanțe relevă apelantul că, stabilirea în prezenta cauză a cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 1 600 lei/lunar este una ne justificată și va constitui o povară exagerată pentru Burca Andrei, fiind peste limita posibilităților sale materiale, din care motiv solicită modificarea hotărârii prin micșorarea cuantumului pensiei de întreținere încasate de la Burca Andrei în beneficiul lui Burca Silvia pentru întreținerea fiicei ***** până la 1 000 lei/lunar.

Avocatul Guzun Iurii în interesele apelantului Burca Andrei prin intermediul cererii depuse la data de 14.05.2025 a solicitat examinarea cauzei în lipsă (f.d.77-78).

Intimata Burca Silvia și avocatul acesteia, Culicov Serghei fiind legal citați prin intermediul poștei electronice, nu s-au prezentat (f.d.76). Prin urmare, ținând cont de prevederile art. 379 alin. (2) Cod procedură civilă, Colegiul civil consideră posibilă examinarea apelului în lipsa părților.

Termenul de declarare a apelului.

Colegiul civil reiterează prevederile art. 362 alin. (1) CPC, care statuează expres că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele pricinii rezultă că hotărârea atacată cu apel a fost pronunţată la 06 iunie 2024 (f.d.27), iar apelul preliminar fiind înregistrat la Judecătoria Edineț, sediul Briceni la 05 iulie 2024 (f.d.30). Astfel, prin prisma art. 362 alin. (1) CPC, instanţa de apel constată că apelul a fost depus în termen.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit prevederilor 373 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică

circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

În conformitate cu prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

La articolul 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, se stipulează că, în motivare se indică circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești și de a da posibilitatea instanțelor superioare să-și exercite controlul judecătoresc.

Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești

un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și jurisprudența CtEDO, instanțele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conțină circumstanțele cauzei constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acțiunii, alte chestiuni ce au fost soluționate în cadrul judecării pricinii, legea materială și/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanței în caz de respingere a unor probe prezentate de participanți etc.

Conform art. 373 alin. (3), (5), (6) Cod de procedură civilă, în cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. (5) Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare *(Hirro Balani vs Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).*

În cadrul examinării cauzei, Colegiul Civil a constatat cu certitudine că, Burca Silvia și Burca Andrei au fost în relații de căsătorie. În timpul căsătoriei s-a născut copilul minor *****, născută la data de ***** (f.d.4).

Prin hotărârea judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 07.03.2018 s-a dispus încasarea din contul lui Burca Andrei în beneficiul lui Burca Silvia pensia de întreținere pentru fiica minoră *****, născută la ***** în sumă bănească fixă în mărime de 750 lei lunar, începând de la 14.02.2018 și până la atingerea majoratului copilului.

Ulterior la data de 29.01.2024 reclamant Burca Silvia a formulat o acțiune în judecată către Burca Andrei prin care a solicitat modificarea prin majorare a pensiei de întreținere a copilului minor ***** de la 750 lei la 2 000 lei/lunar.

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond şi având ca obiect al litigiului majorarea pensiei de întreținere a copilului minor, prima instanţă prin hotărârea din 06 iunie 2024 a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii civile înaintate de Burca Silvia, majorând pensia de întreținere de la 750 lei/lunar la 1 600 lei/lunar.

Invocând netemeinicia hotărârii instanței de fond, apelantul Burca Andrei prin intermediul avocatului acestuia Guzun Iurii a contestat-o cu apel.

Astfel, după cum rezultă din conţinutul cererii de apel declarate, apelantul Burca Andrei invocă drept temei de casare a hotărârii faptul că, instanța de fond în mod eronat a ajuns la concluzia de a majora/modifica pensia de întreținere a copilului minor de la 750 lei la 1 600 lei, menționând că suma încasată este prea mare în comparație cu veniturile sale lunare provenite doar din alocație socială de stat și faptului că mai are la întreținerea sa încă doi copii minori dintr-o altă căsătorie.

Respectiv, cât privește argumentele apelantului în favoarea casării hotărârii instanței de fond, Colegiul civil reține că, de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pot beneficia în egală măsură ambii părinţi în dependenţă de starea materială şi familială a acestora, dânșii fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului în unison cu principiile fundamentatele consfinţite în legislaţia naţională şi cea internaţională.

Pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreţinere, părintele nu urmează să probeze în mod cumulativ atât schimbarea stării materiale, cât şi a celei familiale, fiind suficientă în acest sens întrunirea a cel puţin uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situaţiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esenţială, sarcina respectivă aparținând în exclusivitate instanței competente să o examineze.

Astfel, întru respectarea dezideratelor descrise mai sus, urmează să se țină cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relații de căsătorie precum şi de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

Dificultatea la aplicarea normei disputate rezidă în necesitatea respectării unor exigenţe obligatorii de către părintele care solicită modificarea cuantumului pensiei de întreţinere sau este suficientă dovedirea evoluţiei stării materiale şi familiale prin prezentarea probelor concludente în acest sens.

La caz, instanța de apel consideră oportun de a reitera în prezenta speță prevederile art. 46 din Codul Familiei, care statuează că, drepturile şi obligaţiile reciproce ale părinţilor şi copiilor rezultă din provenienţa copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

Potrivit art. 58 alin. 1) Cod Familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Plus la aceasta, potrivit art. 74 alin. 1 Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

Conform art. 110 Codul Familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luând în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.

Se reține că starea materială reprezintă situația social-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obținute din activități generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex. capacitatea de muncă, studiile etc).

Starea familială defineşte conjunctura şi relaţiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie, cum ar fi numărul copiilor şi persoanelor aflate la întreţinere.

Sintagma „alte circumstanțe importante” extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă, care, se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanţei de judecată din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra (ex. chestiuni de ordin medical).

În temeiul alin.2) al art.75 Codul Familie, cuantumul cotelor stabilite la alin.1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante.

Art. 76 alin.1) Codul Familie prevede că, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

Conform art. 76 alin. 2) Codul Familiei, cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Tot aici, Colegiul civil menţionează şi faptul că, principiul primatului intereselor copilului, precum şi caracterul său central în raport cu orice decizie privitoare la copil, a fost expres consacrat în art. 9 al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului de la New York din 20 noiembrie 1989. În acest sens, Convenţia nu se limitează la afirmarea dreptului copilului la viaţă, ci include concepţia supravieţuirii şi dezvoltării lui.

Potrivit prevederilor art.27 al Convenţiei nominalizate, statele părţi recunosc dreptul oricărui copil la un nivel de viaţă suficient pentru a permite dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală şi socială. Parinţilor şi oricărei alte persoane, care au în grijă un copil, le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limitele posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Ținând cont de cadrul normativ precitat în materia drepturilor și obligațiilor părinților și copiilor, având în vedere că ambii părinți au obligația să întrețină material

copiii minori, predominant fiind interesul suprem al copilului, Colegiul civil notează că prima instanţă corect a apreciat necesitatea modificării prin majorare a pensiei de întreținere a copilului minor ***** de la 750 lei la 1 600 lei/lunar.

Aici Colegiul reiterează că, ambilor părinți le revine obligația de întreținere a copiilor săi minori, în scopul legitim de asigurare a unui suport material suficient dezvoltării armonioase a copiilor, în cazul în care părinții divorțează sau nu mai duc viață comună, iar obligația de întreținere a unui copil nu presupune doar realizarea unor anumite cheltuieli bănești, implicând o mulțime de alte obligații și activități subsecvente.

La stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, instanța urmează să țină cont în primul rând de dreptul copilului de a beneficia de o întreținere corespunzătoare, precum și de interesele acestuia. La examinarea cauzei, ce vizează copii minori, instanţa este ţinută de respectarea principiului care consacră interesul superior al copilului, însă, în acelaşi timp, instanţa judecătorească este ţinută de respectarea principiului egalităţii în drepturi a părţilor, în special în raporturile de familie, şi principiul legalităţii actelor de dispoziţie emise pe marginea cauzelor deferite judecăţii.

În acest sens Colegiul face referire la dispozițiile legale, anterior enunțate, potrivit cărora la încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, instanțele judecătorești urmează să țină cont de starea materială și familială a părților și de alte circumstanțe importante, după cum ar fi informația eliberată de Biroul Național de Statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru un copil.

Potrivit informației Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova cu privire la minimul de existență în Republica Moldova în anul 2023, minimul de existență pentru copiii din categoria de vârstă 7-17 ani era 3 162,2 lei.

Astfel că, situația stabilită anterior prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 07 martie 2018 s-a modificat, or minimul de existență în Republica Moldova a copiilor minori care a stat la baza emiterii hotărârii menționate s-a modificat în partea majorării, fiind evident faptul că cuantumul minimului de existență este în permanentă creștere de la o perioadă la alta, ceea ce raportat la speță, implică cheltuieli mai mari pentru asigurarea nivelului minim pentru întreținerea copilului.

De altfel, deși informația Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova cu privire la minimul de existență are un caracter de reper la stabilirea cuantumului minim al pensiei pentru întreţinerea unui copil minor, fiind luate în considerare şi interesele copilului, posibilitățile economice ale ambilor părinți, ocupaţia acestora, precum și faptul cu cine locuieşte copilul, însă creșterea și îngrijirea unui copil nu poate fi limitată la acest minim.

La caz, este relevant speței că normele de drept național și internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al acestuia, deoarece oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Astfel Colegiul civil denotă că, la daterminarea cuantumului pensiei de întreţinere a copilului minor, instanţa de judecată porneşte de la interesul primordial al copilului, asigurarea acestuia a unui nivel suficient de asigurare materială, în raport cu starea materială şi familială a părţilor şi alte circumstanţe importante

Pornind de la criticile apelantului aduse în cererea de apel precum că, apelantul nu are posibilitatea reală să achite pensia de întreținerea copilului minor în mărime de 1 600 lei, fiind de acord să achite până la 1 000 lei/lunar, Colegiul civil reține că, în atare situație ar fi lezate substanţial drepturile şi interesele copilului minor *****, cât şi a reclamantei-intimatei Burca Silvia pe seama căreia este pusă povara întreţinerii deplină a copilului minor.

Or, în prezent minora se află la educația și întreținerea mamei, care își exercită nu numai obligațiile patrimoniale, dar și obligațiile nepatrimoniale, ce ține de creșterea și îngrijirea zilnică a copilului minor, asigurând-o inclusiv cu spațiu locativ și suportând toate cheltuielile în acest sens.

Totodată, Colegiul atrage atenția că întreţinerea copiilor nu presupune doar asigurarea materială a acestora, ci şi educarea, dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială, tratarea lor în caz de îmbolnăvire (tratarea în acest caz nu presupune doar procurarea medicamentelor), ceea ce implică cheltuieli suplimentare, eforturi şi stres din partea părintelui căruia i-a fost lăsat spre domiciliere şi îngrijire copiilor.

Mai mult ca atât, pe măsură ce copii minori cresc, aceștia au cerințe și necesități materiale mai mari și prin urmare situația se schimbă, iar suma în mărime de până la 1 000 lei lunar, nu acoperă pe deplin cheltuielile necesare pentru întreținerea copilului de 9 ani.

În generalizarea celor expuse, Colegiul civil menționează că, instanța de fond a reținut în mod corect cuantumul pensiei de întreținere, având în vedere interesul superior al copilului minor, care prevalează asupra dificultăților financiare ale părintelui obligat la plată.

Cu referire la argumentul apelantului potrivit căruia starea de sănătate a lui Burca Andrei încadrat în gradul II de dizabilitate (grad sever), conform certificatului CEMV Edineț EM nr. 658780 l-ar împiedica esențial de la obținerea unor venituri, nu poate fi acceptat.

Or, deși certificatul indică faptul că, nu i s-au recomandat încadrarea în câmpul muncii, aceasta nu echivalează cu o interdicție absolută de a desfășura activități generatoare de venituri, inclusiv activități compatibile cu starea de sănătate. În plus, incapacitatea totală de muncă nu exonerează automat părintele de obligația legală de a contribui la întreținerea propriului copil, fiind necesară, în astfel de cazuri, o reevaluare concretă și detaliată a tuturor surselor de venit și a altor mijloace de susținere financiară de care beneficiază. Așadar, susținerile apelantului privind imposibilitatea de a munci nu justifică diminuarea obligației de întreținere stabilite în sarcina sa.

Mai mult, Colegiul civil reține că, obligația de întreținere a copilului nu este condiționată exclusiv de venitul efectiv realizat, ci de capacitatea generală de muncă și de potențialul real de a obține venituri, inclusiv din alte surse licite.

În ce privește argumentul apelantului precum că este în imposibilitatea să achite pensia de întreținere a copilului minor *****, deoarece mai are la întreținerea sa încă doi copii minori din altă căsătorie, Colegiul civil menționează acest fapt nu-l scutește pe apelant de la întreținerea corespunzătoare a copilului minor *****, fiind obligat la rândul său să asigure copilul minor cu un trai decent, deoarece, părinții sunt responsabili în mod egal pentru creșterea și educarea normală a copiilor comuni, precum și faptul că nici un părinte nu ar avea dreptul moral să se eschiveze de la responsabilitățile sale în acest sens invocând *lipsa insuficientă a resurselor financiare.*

Urmare celor relatate mai sus, Colegiul conchide că apelantul nu a prezentat argumente verosimile și admisibile în combaterea soluției adoptate de prima instanță, iar în lipsa unor argumente coerente și convingătoare, precum și a unui suport probator de natură să răstoarne soluția adoptată pe caz, Colegiul conchide că instanța de fond a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a oferit apreciere justă probelor administrate și a aplicat corect normele de drept material și procedural, hotărârea fiind în concordanță cu art. 239-240 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.385 lit.a) CPC, Colegiul civil

D E C I D E :

Cererea de apel depusă de Burca Andrei prin intermediul avocatului Guzun Iurii, se respinge.

Se menține hotărîrea Judecătoriei Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 06.06.2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Burca Silvia împotriva lui Burca Andrei privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor.

Decizia este definitivă dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicare prin intermediul Curții Supreme de Justiție

Președintele completului,
judecător Grosu Stanislav

Judecătorii: Țihonschi Alina Holban Radu